

és a beszélgetésekben is felbukkan Picasso neve. A hozzá fűződő érzelmi viszony (elismerés, rajongás) meghatározó „vörös fonal” a könyvben található szövegekben. Ez a szakmai, elemző attitűd erősen jellemzi Szalay viszonyát a kortársaihoz és a modern művészethez. Ő saját magát képfaragónak, rajzolónak, jó esetben grafikusnak vallotta, mégis távlatosan, bár néha ellentmondásosan beszél a művészeti irányok, tendenciák alakulásáról, s benne a saját helyzetéről, szerepéről. Ilyen interjú a kötetet záró két beszélgetése Sümegi Györggyel és Tóth Piroskával.

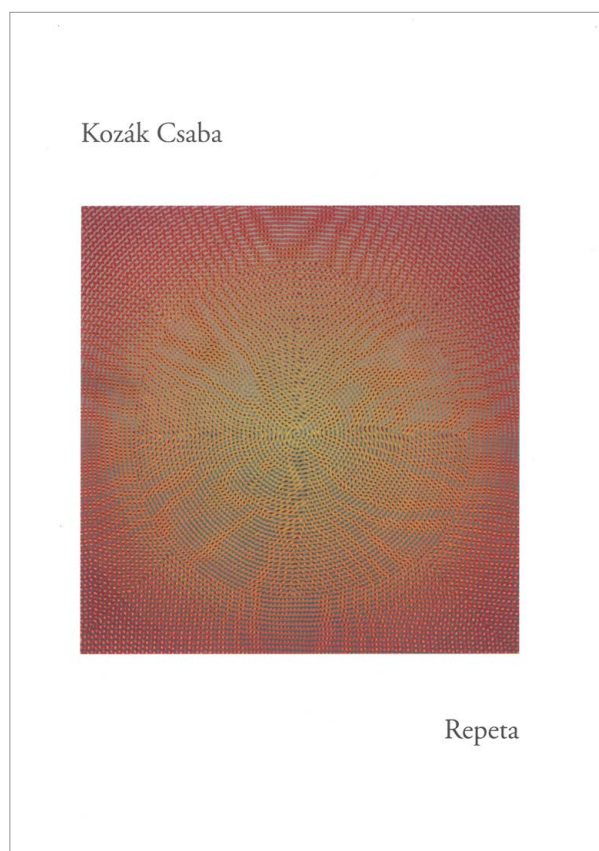
Sajátos helyet foglal el a könyvben a nyitó álminterjú, melyet Kállai Ernő jegyzett 1942-ben, s mely valójában egy találkozás nyomán született fiktív beszélgetés. Itt Kállai a saját elképzeléseihez keresett egy fiatal alkotóművész, nevezetesen Szalay gondolataival alátámasztott érvrendszert. A fiatal művész szókimondása, elégedetlensége az akkori kultúrpolitika irányával és a felvázolt művészeti jövőkép bizonyos aktualitásokat is mutat(hat) akár jelenünk hasonló problémái kapcsán.

Pataki Gábor

Tálalva!

Erdész Galéria & Design Kft.,
2020, Budapest, 316 oldal,
3400 forint

Kozák Csaba: Repeta.
Válogatott művészeti írások
2016–2020

Egyre inkább kiveszőfélben levőnek tűnik az a kritikusi, művészeti írói alapállás, mely Kozák Csaba immár jóval több mint három évtizeden át tartó munkásságát jellemzi. Pedig mai, egyre jobban polarizálódó világunkban becsülni kellene ezt a nyitott, nem kizárólag csak az éppen aktuális trendekre figyelő, az intranzigens szigorúság helyett egy megengedőbb, de az elvtelen feldicsérést mindig kerülő, alapvetően értékközpontú, ekképpen inkább „középen álló” attitűdöt. Samu Géza életművének talán legjobb ismerője, pontos és fontos elemzéseket ír Fajóráról, Henczéről vagy épp Lovas Ilonáról, Záborszky Gáborról, Haász Istvánról, Szűcs Attiláról, de ugyanúgy észre tudja venni a kismesterek, a vidéki magányukban dolgozók, a pályakezdők munkáiban rejlő értékeket is. Ennyiben egy kicsit P. Szabó Ernőre hajaz a magatartása azzal a különbséggel, hogy Kozák következetesen, még az utalások, mellékes megjegyzések szintjén is kerül minden, az éppen aktuális művészetpolitikára, a művészeti élet beharcaira vonatkozó megállapítást. Mindig „csak” az adott művész, mű, kiállítás fontos a számára.

Írásainak címzettje nem annyira a „szakma”, mint inkább a néző, a közönség, a „fogyasztó”, ahogy azt kritikái eddig megjelent gyűjteményes válogatásainak címe is sugallja: *Alátét*, 2002; *Köret*, 2010; *Vegyes tál*, 2016. A most megjelent kötet, a *Repeta* már címével is jelzi, hogy némiképp az összefoglalás, a visszatekintés szándékával készült, ezt igazolja a benne függelékként közölt, impozáns bibliográfia, valamint Kozák megnyitóinak, rendezéseinek ugyancsak teljes jegyzéke. Ezekből talán még markánsabban kirajzolódik a szerző profilja, aki ugyanolyan otthonosan érzi magát a Múcsarnok vagy az Ybl Ház elegáns terei, mint a vidéki művelődési otthonok falai között, aki nemzetközi kiállításokat szervez és rendez, de ugyanolyan természetességgel nyit tárlatot a csallóközi kis faluban, Dióspatonyban is.

A *Repeta* pedig címéhez méltóan az eddigiek szerves folytatása, változatos, a skálán a fine diningtől az igényes menzáig terjedő kínálattal, köretekkel és vegyes tálakkal, sztárokkal és olyan alkotókkal, akik nevét, be kell valljam, most hallottam először. S Kozák (akinek amúgy is egyik legfőbb erénye, hogy rendkívül érzékletesen, plasztikusan tud írni a kiállított művekről, különösen remekül eleveníti meg a nonfiguratív alkotásokat) ugyanazzal a gondossággal, pontossággal fogalmaz a már ismert művészről, mint a pályakezdőről. Röviden szólva: tálalva van!